

ERDAL İNÖNÜ ÜZERİNE

Siyaset kurumu tıkanmıştı. Siyasal partiler de bu tıkanmış ortamda toplumla kucaklaşamadılar. Sosyal demokrat kanatta bir de iç tıkayıcılar bu açılım gereksinmesini kilitledi.

Partimiz uzun süre kendi içine kapanmış parti durumunda kaldı.

Bu süreçlerde verilen mücadeleler, zaman zaman etkili olmasına karşın, parti genelde halka güven vermekten giderek uzaklaştı.

Ayrılma noktasına gelindiğinde, CHP'ye gidenler, sanki OMO'yla yıkanmış kadar temizlermiş gibi, SHP'yi karalayarak gittiler.

Oysa 26 Mart yerel seçimlerinden sonra belediyelerde rant sevdasına düşenlerin çoğunun, CHP'ye gidenler olduğunu sizler de biliyorsunuz.

Dolayısıyla partinin halkla bütünleşmede, kendi iç barışını kurmada bu kadar zorlanmasının, zaman yitirmesinin nedeni, bu giden grubun kariyerist ve gerçek anlamda hizipçi yaklaşımları idi...

Sosyaldemokrat Halkçı Parti Genel Başkanı Prof. Dr Erdal İNÖNÜ'nün 11-12 Eylül Kurultayı'nda genel başkanlığa aday olmayacağını açıklaması gündemi doldurdu. Bu karar şok ve şaşkınlık yaklaşımlarıyla değerlendirildi. Erdal Bey'in kararından geri dönmeyeceğini özellikle vurgulaması

Herkeste şaşkınlık...

Nedenleri arayışlar...

Partinin iç dinginliğe erdiği bir zamanda yeni bir dönem...

Değişik varsayımlar...

- İnönü götüremedi...
- Gerçekten gençleşme ve yenileşme istiyor...
- Yeni kadroların önünü açmak istedi....
- Bir siyasal gelenek yaratmak istedi...
- İnönü, bizim siyasal sistemimizde, hırslı olmayan, karizması olmayan, söylevci yanı olmayan bir lider tipiydi...
- Doğru anlaşıldığı anlar, yanlış ve yetersiz anlaşıldığı zamanlardan çok fazla olmadı...
- Cumhurbaşkanlığı konusunda, "liderler olmasın" biçiminde koyduğu ilkeyi savunurken, bu süreci engelleme amacıyla, verdiği bir sözü yerine getiriyor...
- İnönü'süz SHP dağılır...
- Solda birliğin önünü açmak istedi...
- Solda daha güçlü bir birliğin liderliği için manevra yaptı...

İnönü, siyasette sağduyunun, olabirinin en güçlü temsilcilerindendi.

Bu yanını hiç yitirmedi. Argo deyişle, "gaza gelen" bir siyasetçi tipi değildi. Olamazdı...

İnönü, siyasette kendisinden yola çıkan bir siyasetçi tipi de değildi. Çıkış noktaları, kendi niyetleri, egoları, hırsları, gizli amaçları değil, gerçeklerdi... Dünya gerçekleri, ülke gerçekleri, parti gerçekleri...

Pozitif bilimlerden gelen bir lider olarak, gerçekleşmesi olanaklı konuların savunucusu oldu. Ütopyalari bir düşsel zenginlik olarak değerlendirdi. Ama siyasette ütöplast olmadı.

Halk dalkavukluğu O'nun siyasal sítılı değildi. Popülizm de hiç yöntemi, ya da sığınma noktası olmadı...

Yani Sayın İnönü, siyasette gerçekçi çizginin en tipik temsilcilerindendi.

Halkın gözünde siyasetin, “üçkağıtçılık, yalancılık, aldatmacılık, göz boyamacılık, üfürükçülük” olarak nitelendirildiği bir dönemde, siyasete ve siyasetçiye güvensizliğin diz boyu olduğu bir dönemde, bir güven ve dürüstlük simgesi oldu...

Herkes şimdi İnönü'yü daha iyi anlamaktan söz ediyor. O'nu anlayamamışlıktan söz ediyor.

Ama O'nu bugün de anlayamayan, yarın da anlamak istemeyecekler var. Sayın Baykal İnönü'nün kararı kendisine iletildiğinde, “aklı başına yeni mi gelmiş” deme aymazlığını gösteriyor. Bu yaklaşımını saygısız ve yakışksız bir değerlendirme olarak niteliyor ve kendilerini kınıyorum.

Sayın Ecevit ise, “O'nun istifasının bizimle bir ilgisi yok” diyerek kendisini sol kesimden soyutlamanın bir başka örneğini veriyor.

Oysa genel olarak değerlendirildiğinde, bu karar ülkemiz siyasal yaşamında örneği olmayan bir sayfayı açmıştır.

Bu kararın karamsar tablolar yaratacağı varsayımları da ileri sürülmektedir. Demokrasiye inananların olası olumsuz gelişmelerden korkmaları düşünülemez. Çünkü olumsuzluklar öngörülüyor ise, bunların demokrasi içinde çözümlerine de kafa yorulmak ve çözümler bulunmak zorundadır.

Sayın İnönü de, bu kararıyla ülkemiz yaşamında karanlık ve karmaşık bir dönemin başlatıcısı olmayı herhalde istememiştir. Tersine siyaset kurumuna yeni bir açılım getirme niyeti, inanıyorum ki, onun kararının özünü oluşturmaktadır.

Bir yanıyla bu açılım, ama öbür yanıyla da, bir başka nokta değerlendirilmelidir: Ülkemizde demokrasi, kalıcı ve köklü geleneklere sahip olamamıştır. O nedenle de demokrasiyi zaman zaman yasalarla kurtarmak olanaklı olamamıştır. İşte Genel Başkanımızın bu tavrı, demokrasi adına gelenek yaratıcı bir tavidir.

Bu bir demokrasi dersidir. Onca yıldır siyasetle uğraşan, siyaset biliminin içinden gelen kimsenin veremediği dersi vermiştir Sayın İnönü...

Evet bugün bunları söylemek kolay... Bunlar söylenmelidir de... Çünkü genel başkanımıza yakınlaşma gereği yok artık...

Siyasette kalitenin, ölçülü olmanın, çamur olmamanın, siyaset yaparken kültürle iç içe yaşamının, bunlardan ödün vermemenin zenginliklerini sunmuştur Genel Başkanımız...